

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	มอดูลแบบควอซี-พรีนซีเพิลิอินเจกทีฟและมอดูลแบบควอซี-มินอินเจกทีฟ	
ชื่อผู้เขียน	นายสมจิต โชติชัยสถิตย์	
วิทยาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต	สาขาวิชาคณิตศาสตร์	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ศ.ดร. สมพงษ์ ธรรมพงษา รศ. จินตนา แสนวงศ์ ดร. ปิยะพงศ์ เนียมทรัพย์ Asst. Prof. Dr. Mark Edwin Hall ผศ. ดร. อัจฉรา หาญวงษ์	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

กำหนดให้ R เป็นริงและ M เป็น R -มอดูลทางขวา จะเรียก R -มอดูลทางขวา N ว่าเป็น M -พรีนซีเพิลิอินเจกทีฟ ถ้า ทุก ๆ โฮโมมอร์ฟิซึมจาก M -ไซคลิกสับมอดูลของ M ไปยัง N สามารถขยายไปบน M จะเรียก R -มอดูลทางขวา M ว่า ควอซี-พรีนซีเพิลิอินเจกทีฟ ถ้า M เป็น M -พรีนซีเพิลิอินเจกทีฟ เราขยายบทนิยามนี้สู่มอดูลแบบมินอินเจกทีฟ จะเรียก R -มอดูลทางขวา N ว่าเป็น M -มินอินเจกทีฟ ถ้า ทุก ๆ โฮโมมอร์ฟิซึมจาก ซิมเพล M -ไซคลิกสับมอดูลของ M ไปยัง N สามารถขยายไปบน M จะเรียก R -มอดูลทางขวา N ว่า มินอินเจกทีฟ ถ้า N เป็น R -มินอินเจกทีฟ จะเรียก R -มอดูลทางขวา M ว่า ควอซี-มินอินเจกทีฟ ถ้า M เป็น M -มินอินเจกทีฟ ในวิทยานิพนธ์นี้มีผลงานหลักดังนี้

1. ให้ M เป็น เซลฟ-เอนเอเรเตอร์ ยูนิซีเรียล R -มอดูลทางขวาและ $S = \text{End}(M)$ แล้วข้อความต่อไปนี้สมมูลกัน
 - (1) M เป็นควอซี-พรีนซีเพิลิอินเจกทีฟ
 - (2) S เป็นยูนิซีเรียลริงทางซ้าย และ $J(S) = \{ s \in S \mid \text{Ker}(s) \trianglelefteq M \}$

- (3) S เป็นยูนิซีเรียลริงทางซ้าย และ ทุก $s \in S$ $Ss = S$ หรือ $\text{Ker}(s) \trianglelefteq M$
2. ให้ M เป็นควอซี-โพรเจกทีฟ เซลฟ-เจเนอเรเตอร์ ซีเรียล R -มอดูลทางขวาที่มีตัวก่อกำเนิดจำกัดจำนวน เซต $\{e_i \mid i = 1, 2, 3, \dots, n\}$ เป็นเซตบริบูรณ์ของไอเดมโพเทนต์ปฐมฐานซึ่งตั้งฉากของ $S = \text{End}(M)$ แล้วข้อความต่อไปนี้สมมูลกัน
- (1) M เป็นควอซี-พรีนซิเพิลอินเจกทีฟ
 - (2) $J(S) = \{s \in S \mid \text{Ker}(s) \trianglelefteq M\}$ และ S เป็นซีเรียลริงทางซ้าย
 - (3) S เป็นซีเรียลริงทางซ้าย และทุกคู่ $i, j \leq n$ และทุก $s \in S$ ซึ่ง $0 \neq e_i s e_j \in \text{Rad}(S e_j)$ จะมีจำนวนเต็ม $k \leq n$ และมี $t \in S$ ซึ่ง $e_j t e_k \neq 0$ และ $e_i s e_j t e_k = 0$
 - (4) S เป็นเซลฟ-พรีนซิเพิลอินเจกทีฟริงทางขวา
3. สมมติให้ M เป็นโพรเจกทีฟ เหมิเพอเฟล ดูโอ และควอซี-พรีนซิเพิลอินเจกทีฟ R -มอดูลทางขวา ถ้า M เป็นเซลฟ-เจเนอเรเตอร์ แล้ว M เป็นมอดูลแบบต่อนึ่ง
4. ให้ M เป็น R -มอดูลทางขวาและ $S = \text{End}(M)$ แล้วข้อความต่อไปนี้สมมูลกัน
- (1) M เป็นควอซี-มินอินเจกทีฟ
 - (2) ทุก $s \in S$ ถ้า $s(M)$ เป็นซิมเพิล แล้ว $I_s(\text{Ker}(s)) = Ss$
 - (3) ทุก $s, t \in S$ ที่ $t \neq 0$ ถ้า $s(M)$ เป็นซิมเพิล และ $\text{Ker}(s) \subset \text{Ker}(t)$ แล้ว $Ss = St$
 - (4) ทุก $s \in S$ ถ้า $s(M)$ เป็นซิมเพิลและ $\gamma : s(M) \rightarrow M$ เป็นโฮโมมอร์ฟิซึม แล้ว $\gamma s \in Ss$
 - (5) ทุก $s, t \in S$ ที่ $s(M)$ เป็นซิมเพิล $I_s(\text{Im}(t) \cap \text{Ker}(s)) = I_s(\text{Im}(t)) + Ss$
5. ให้ M เป็นเซลฟ-เจเนอเรเตอร์ R -มอดูลทางขวา และ $S = \text{End}(M)$ แล้วข้อความต่อไปนี้สมมูลกัน
- (1) M เป็นควอซี-มินอินเจกทีฟ
 - (2) $\text{Hom}_R(N, M)$ เป็นศูนย์หรือไม่ก็เป็น ซิมเพิล S -มอดูลทางซ้าย ทุกซิมเพิลซับมอดูล N ของ M
 - (3) $I_s(T)$ เป็นศูนย์หรือไม่ก็เป็นซิมเพิล ไอเดิลทางซ้ายของ S ทุกแมกซิมัลซับมอดูล T ของ M

6. ให้ M เป็นเซลฟ-เจเนอเรเตอร์ ควอซี-มินอินเจกทีฟ R -มอดูลทางขวาและเป็น Kasch มอดูล พิจารณาการส่ง

$$\theta : T \rightarrow I_S(T)$$

จากเซตของแมกซ์มีลส์ับมอดูล T ของ M ไปยังเซตของซิมเพิลไอดีลทางซ้ายของ $S = \text{End}(M)$ แล้วจะได้ว่า

(1) θ เป็นฟังก์ชันหนึ่งต่อหนึ่ง และ

(2) ถ้า M มีตัวก่อกำเนิดจำกัดจำนวน แล้ว θ เป็นฟังก์ชันหนึ่งต่อหนึ่งทั่วถึง ก็ต่อเมื่อ

$I_S r_M(K) = K$ ทุกซิมเพิลไอดีลทางซ้าย K ของ S ในกรณีนี้ θ^{-1} ถูกกำหนดโดย

$$K \rightarrow r_M(K)$$

7. ให้ N, M เป็น R -มอดูลทางขวา และ $S = \text{End}(M)$ ถ้า S -มอดูลทางขวา $\text{Hom}_R(M, N)$ เป็นมินอินเจกทีฟ และ M เป็นเซมิ-โพรเจกทีฟ แล้ว N เป็น M -มินอินเจกทีฟ

8. ให้ M เป็น เซมิ-โพรเจกทีฟ เซลฟ-เจเนอเรเตอร์ R -มอดูลทางขวาและ $S = \text{End}(M)$ ถ้า R -มอดูลทางขวา N เป็น M -มินอินเจกทีฟ แล้ว S -มอดูลทางขวา $\text{Hom}_R(M, N)$ เป็นมินอินเจกทีฟ

Thesis Title On Quasi-Principally Injective Modules
and Quasi-Mininjective Modules

Author Mr. Somchit Chotchaisthit

Ph.D. Mathematics

Examining Committee	Prof. Dr. Sompong Dhompongsa	Chairman
	Assoc. Prof. Jintana Sanwong	Member
	Dr. Piyapong Niamsup	Member
	Asst. Prof. Dr. Mark Edwin Hall	Member
	Asst. Prof. Dr. Ajchara Harnchoowong	Member

ABSTRACT

Let R be a ring and M a right R -module. A right R -module N is called *M -principally injective* if every homomorphism from an M -cyclic submodule of M to N can be extended to M . A right R -module M is called *quasi-principally injective* if it is M -principally injective. We extend this notion to mininjective modules. A right R -module N is called *M -mininjective* if every homomorphism from a simple M -cyclic submodule of M to N can be extended to M . A right R -module M is called *quasi-mininjective* if it is M -mininjective. In this thesis, we have the main results:

1. Let M be a uniserial right R -module which is a self-generator and $S = \text{End}(M)$. Then the following conditions are equivalent:

- (1) M is quasi-principally injective;
- (2) S is left uniserial and $J(S) = \{s \in S \mid \text{Ker}(s) \triangleleft M\}$;
- (3) S is left uniserial and for any $s \in S$, either $Ss = S$ or $\text{Ker}(s) \triangleleft M$.

2. Let M be a finitely generated, quasi-projective, serial right R -module which is a self-generator and $\{e_i \mid i = 1, \dots, n\}$ a complete set of primitive orthogonal idempotents of $S = \text{End}(M)$. Then the following conditions are equivalent:

- (1) M is quasi-principally injective;
- (2) $J(S) = \{s \in S \mid \text{Ker}(s) \triangleleft M\}$ and S is left serial;
- (3) S is a left serial ring and for any pair $i, j \leq n$ and any $s \in S$ such that $0 \neq e_i s e_j \in \text{Rad}(S e_j)$, there exist an integer $k \leq n$ and an element $t \in S$ such that $e_j t e_k \neq 0$ and $e_i s e_j t e_k = 0$;
- (4) S is right self-principally injective.

3. Suppose that M is a projective, semiperfect, duo, quasi-principally injective module. If M is a self-generator, then M is a continuous module.

4. Let M be a right R -module and $S = \text{End}(M)$. Then the following conditions are equivalent:

- (1) M is quasi-mininjective;
- (2) For all $s \in S$, if $s(M)$ is simple, then $\ell_S(\text{Ker}(s)) = Ss$;
- (3) For all $s, t \in S$ with $t \neq 0$, if $s(M)$ is simple and $\text{Ker}(s) \subset \text{Ker}(t)$, then $Ss = St$;
- (4) For all $s \in S$, if $s(M)$ is simple and $\gamma : s(M) \rightarrow M$ is a homomorphism, then $\gamma s \in Ss$;
- (5) For all $s, t \in S$ with $s(M)$ simple, $\ell_S(\text{Im}(t) \cap \text{Ker}(s)) = \ell_S(\text{Im}(t)) + Ss$.

5. Let M be a right R -module which is a self generator and $S = \text{End}(M)$. Then the following conditions are equivalent:

- (1) M is quasi-mininjective;
- (2) $\text{Hom}_R(N, M)$ is either zero or a simple left S -module for all simple submodules N of M ;
- (3) $\ell_S(T)$ is either zero or a simple left ideal of S for all maximal submodules T of M .

6. Let M be a quasi-mininjective module which is a self-generator and a Kasch module. Consider the mapping

$$\theta : T \mapsto \ell_S(T)$$

from the set of maximal submodules T of M to the set of simple left ideals of $S = \text{End}(M)$. Then we have

- (1) θ is one-to-one, and
- (2) if M is finitely generated, then θ is a bijection if and only if $\ell_{Sr_M}(K) = K$ for all simple left ideals K of S , in which case θ^{-1} is given by $K \mapsto r_M(K)$.

7. Let N and M be right R -modules and $S = \text{End}(M)$. If $\text{Hom}_R(M, N)$ is mininjective as a right S -module and M is semi-projective, then N is M -mininjective.

8. Let M be a semi-projective module which is a self-generator and $S = \text{End}(M)$. If a right R -module N is M -mininjective, then $\text{Hom}_R(M, N)$ is mininjective as a right S -module.